

Rapport Nr. 0729

Archeologienota

Meerhout, Weversstraat
Programma van Maatregelen

Inhoud

1	Administratieve gegevens	1
2	Gemotiveerd advies	2
2.1	Aanleiding vooronderzoek	2
2.1	Resultaten vooronderzoek	2
2.2	Afweging noodzaak verder onderzoek	3
3	Programma van maatregelen	4

1 Administratieve gegevens

Projectcode J. Verrijckt		2021-140
Projectcode Onroerend Erfgoed		2021C121
locatie	Provincie	Antwerpen
	Gemeente	Meerhout
	Straat	Weversstraat
Kadastrale gegevens	Gemeente	Meerhout
	Afdeling	1
	Sectie	B
	Percelen	1861c2, 1861a2, 1861w, 1861t, 1861v en 1861s
Coördinaten	Noordoost	X: 202.250 Y: 203.596
	Noordwest	X: 202.056 Y: 203.511
	Zuidoost	X: 202.369 Y: 203.323
	Zuidwest	X: 202.148 Y: 203.257
Oppervlakte plangebied		Ca. 63.125 m²
Oppervlakte bodemingreep		Ca. 8.408 m²
Erkend Archeoloog		2015/00053 Jeroen Verrijckt

2 Gemotiveerd advies

2.1 Aanleiding vooronderzoek

De aanleiding van het vooronderzoek is de aanvraag van een omgevingsvergunning voor een afbraak langsheen de Weversstraat te Meerhout. Meer informatie over de aanleiding van het vooronderzoek is terug te vinden in het verslag van resultaten.

2.1 Resultaten vooronderzoek

Het plangebied (63.125 m²) is gelegen aan de Weversstraat te Meerhout. Landschappelijk gezien ligt het op een gradiëtsituatie tussen hoger gelegen ruggen (o.a. ten zuiden) en de alluviale vlakte van de Grote Nete, net ten noorden van het plangebied. Het terrein ligt tussen 26 en 27 m +TAW waardoor er in het lagere noorden matig natte lemige zandbodems voorkomen en in het zuiden een matig natte zandbodem. In het noorden kunnen nog alluviale sedimenten voorkomen terwijl in het zuiden eerder eolische dekzanden dagzomen waarin de net vermelde bodemtypes tijdens het weichseliaan en holoceen zijn ontwikkeld. Het plangebied ligt relatief ver van de bewoningskernen die alle tijdens de middeleeuwen zijn ontstaan. Het agrarische karakter van de ligging van het plangebied blijkt ook uit de cartografische bronnen die aantonen dat het terrein lang als bos in gebruik was (mogelijk deels als heide). Het is pas vanaf de 20ste eeuw dat er bebouwing binnen het plangebied aanwezig is. In de jongste 15 jaar zijn er ter hoogte van de stallen en loods wel een aantal aanpassingen (afbraak en nieuwbouw) geweest. De impact op de bodem is daarbij niet duidelijk. In de omgeving zijn een beperkt aantal archeologische waarden gekend. Het kleine aantal is met name te wijten aan het ontbreken van archeologische onderzoeken. De waarden zijn vooral losse vondsten uit de metaaltijden/Romeinse periode (en verderop ook uit de steentijd) ofwel structuren uit de nieuwe tijd (hoven, kapel, etc).

Gezien de ligging op een gradiënt tussen de Grote Nete (en zijwaterlopen) en de hogere ruggen is er een grote kans om prehistorische resten uit het paleo- en mesolithicum aan te treffen. Voor het neolithicum, metaaltijden en Romeinse periode is eveneens een hoge kans aanwezig om resten en sporen aan te treffen vanwege de ligging op (lemige) zandgronden nabij waterlopen. Tijdens de middeleeuwen ontwikkelden de bewoningskernen gestaag en met name in de kern zelf en langs de belangrijke wegen. Omdat het op basis van de cartografische bronnen blijkt dat het plangebied bestond uit bos (en heide) is er voor deze perioden (middeleeuwen en nieuwe tijd) een lage kans op het aantreffen van archeologische waarden.

Omdat er bij de toekomstige werken enkel sprake is van afbraak van bestaande gebouwen en daarbij geen nieuwe structuren worden aangelegd wordt verwacht dat de bodemverstoring dan ook beperkt zal blijven of volledig afwezig zal zijn.

Op basis van bovenstaande archeologische verwachting kan wel een potentieel op kennisvermeerdering geformuleerd worden.

Gelet op het ontbreken van goed onderzochte, grootschalige archeologische onderzoeken in de omgeving van het plangebied, is er een hoog potentieel op kennisvermeerdering aanwezig. Vanwege het feit dat er geen (grote) verstoring verwacht wordt, wordt het potentieel niet bedreigt.

2.2 Afweging noodzaak verder onderzoek

Na een uitgebreide bureaustudie waarbinnen historische, cartografische, geologische, geografische en bodemkundige bronnen werden onderzocht en teruggekoppeld aan het hedendaagse terreingebruik en de bouwplannen van de opdrachtgever, kan geconcludeerd worden dat de werken de bodem niet zullen verstoren.

Na een fase in het vooronderzoek volgt geen verder vooronderzoek, zonder ingreep in de bodem of met ingreep in de bodem, indien op basis van de reeds uitgevoerde fase(s) van het vooronderzoek voldoende informatie gegenereerd is om (Code van Goede Praktijk, p. 31):

1. Een archeologienota of nota op te maken die de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van een archeologische site afdoende staft, of;

2. Een archeologienota of nota op te maken die het ontbreken van potentieel op kennisvermeerdering afdoende staft (doordat de geplande bodemingrepen geen impact hebben op het eventueel aanwezige erfgoed of doordat verder onderzoek van het aanwezige erfgoed geen nuttige kenniswinst zou opleveren), of;

3. Een archeologienota of nota op te maken die de noodzaak voor een archeologische opgraving staft én een plan van aanpak hiervoor biedt, of;

4. Een archeologienota of nota op te maken die de mogelijkheid voor een behoud in situ staft én een plan van aanpak hiervoor biedt.

Na het bureauonderzoek, kon op basis van deze fase van het vooronderzoek voldoende informatie gegenereerd worden om aan te tonen dat de geplande werken geen impact zullen hebben op het eventueel aanwezige erfgoed (punt 2). Bijgevolg wordt geen verder onderzoek geadviseerd.

Op basis van bovenstaande argumentatie word een advies gegeven om de terreinen vrij te geven voor verdere ontwikkeling.

Een programma van maatregelen werd hierdoor niet opgemaakt.

Hierbij rekening houdend dat de geplande werken deze diepte niet zullen bereiken, adviseert J. Verrijckt bvba om het plangebied dus vrij te geven voor verdere ontwikkelingen.

3 Programma van maatregelen

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek kan geconcludeerd worden dat er geen vervolgonderzoek noodzakelijk is. Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek is met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de aanwezigheid en waarde van archeologisch erfgoed, het potentieel op kennisvermeerdering en de haalbaarheid van eventueel verder onderzoek.

Een doorslaggevende factor in het bepalen of verder onderzoek noodzakelijk is, is het feit dat er geen nieuwe bodemverstoring verwacht wordt. De beslissing om geen vervolgonderzoek te adviseren steunt op de volgende redenering:

- Voldoende info aanwezigheid site: Nee.
- Site aanwezig: onbekend, er zijn geen aanwijzingen voor de aan- of afwezigheid van een archeologische site.
- De werken omvatten enkel de afbraak van bestaande gebouwen en zullen ook binnen die verstoorde delen van de bodem plaats vinden. Er wordt geen nieuwbouw gepland. Er zullen dus geen delen van de onverstoorde bodem aangesneden worden en er wordt daardoor ook geen potentiële archeologische waarden bedreigd.

Indien tijdens de werkzaamheden toch archeologische resten worden aangetroffen, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht. Deze bepalingen zijn terug te vinden in artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet. Eventuele toevalsvondsten dienen binnen drie dagen na ontdekking gemeld te worden bij Onroerend Erfgoed.